

Obsah

Události v EU:	Jaký je návrh budoucí podoby společné zemědělské politiky EU?	strana 2
Brusel Inside:	Na čase teď velmi záleží	strana 5
Sloupek Komise:	Doporučení pro lepší ekonomické zítřky	strana 6
Drobnohled:	Dalším západobalkánským zemím se otevírají dveře do EU	strana 8
Hlavní téma:	Víceletý finanční rámec EU a jeho návrh pro období 2021 – 2027	strana 9
Průvodce podnikáním:	Kypr	strana 13
EU Seriál:	Politika soudržnosti po roce 2020	strana 15

EKONOMICKÉ A STRATEGICKÉ ANALÝZY

David Navrátil

hlavní ekonom České spořitelny

+420 224 995 439, dnavratil@csas.cz

Petr Zahradník

+420 956 765 213, pzahradnik@csas.cz

EU OFFICE / KNOWLEDGE CENTRE

Tomáš Kozelský

+420 956 718 013, tkozelsky@csas.cz

Tereza Hrtúsová

+420 956 718 012, thrtusova@csas.cz

Radek Novák

+420 956 718 015, radeknovak@csas.cz

Česká spořitelna, a.s.

Budějovická 1518/13b

140 00 Praha 4

EU_office@csas.cz

<http://www.csas.cz/eu>

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou

Zastoupení Evropské komise v ČR a portál EurActiv.cz

Informace o evropské politice
v češtině

www.euractiv.cz

Milí čtenáři,

skoro to vypadá jako by se v evropských institucích blížila doba dovolených, takže výčet významných dokumentů vydaných v poslední době je relativně značný. Některé z nich představíme i na stránkách našeho Měsíčníku EU aktualit. To, že v České republice není politická vůle přijmout euro, ač jsme se k tomu vstupem do EU zavázali, je docela známá věc. Společně s ČR je ještě dalších šest států (Spojené království a Dánsko mají trvalou výjimku, tzv., opt-out), které jsou mimo eurozónu, pravidelně hodnoceno Evropskou komisí ve zprávě o připravenosti na vstup do eurozóny. Česká republika momentálně nesplňuje dvě kritéria (týkající se cenové stability a měnového kurzu) ze čtyř. Více na straně 2. Otázkou je, zda se i vzhledem k plánovanému odchodu Británie z EU nenajde důvod více se zabývat vstupem do eurozóny. Nový konvergenční nástroj Evropské komise nabízí dokonce 2,16 miliard důvodů – tedy eur – jako podporu těch členských států, které chtějí přijmout euro jako svou společnou měnu.

V naší rubrice Sloupek Komise se můžete dočíst o tom, jaká doporučení má Komise pro ČR. Tato doporučení dává Komise členským státům s cílem navrhnout reformy tak, aby docházelo k udržitelnému růstu, který bude přispívat ke zvýšení životní úrovně. Už tradičně Komise doporučuje Česku zlepšit důchodový systém, který se bude potýkat s nárůstem veřejných výdajů na důchody. Dalším (pro mne osobně jedním z nejdůležitějších bodů, obzvláště v dnešní rychle se měnící době) doporučením je vzdělávání se snahou zajistit jeho kvalitu mimo jiné i podporou učitelského vzdělávání.

21. června bude 27. výročí vzniku nezávislosti Chorvatska a Slovinska na Jugoslávii. Další tentokrát 5. výročí bude jen o dalších pár dní později – Chorvatsko si připomene vstup do Evropské unie. Slovinsko vstoupilo do Evropské unie už v roce 2004 společně s dalšími státy včetně ČR. Jak si však vedou další západobalkánské státy? Jak probíhá posilování spolupráce nebo přehled základních ekonomických ukazatelů, vám přináší příspěvek Evy Poledníkové a Borise Navrátila z katedry evropské integrace, Ekonomické fakulty VŠB-TU Ostrava.

Tentokrát jsme se v naší rubrice Průvodce podnikáním zaměřili na jeden z nejmenších a i nejdálčenějších států Evropské unie - Kyperskou republiku, která se rozprostírá na necelých dvou třetinách ostrova ve východní části Středozemního moře. Stát spoléhající se převážně na služby, s nejmenším průmyslovým zastoupením mezi členskými státy. Hospodářská krize Kypr zasáhla velmi silně, ale poslední čísla napovídají, že je z nejhoršího venku a začíná poměrně solidní růst. Více o Kypru nejen z pohledu makroekonomických dat na stranách 13 a 14.

V minulém čísle Měsíčníku jsme se věnovali unii kapitálových trhů, v tomto představíme návrh víceletého finančního rámce EU na období 2021 až 2027, který by měl disponovat částkou 1 279 mld. eur v běžných cenách. V některých aspektech bude tento VFR stejný jako ty předchozí, nově však klade větší důraz na koncept EU value added (EVA; evropská přidaná hodnota), kde budou preferovány investice do evropsky prospěšných oblastí v rámci velkých infrastrukturních projektů, projektů v oblasti digitálního trhu a sítí apod. Více k novému finančnímu rámci EU na stranách 9 až 12. A příště se můžete těšit na téma týkající se budoucnosti kohezní politiky v novém programovacím období.

Vážení čtenáři, přeji zdárné dokončování nejen pracovních úkolů před dobou prázdnin a dovolených a příjemné čtení našeho Měsíčníku.

Tomáš Kozelský

Doporučení Evropské komise pro ČR. - Česká republika plní dvě ze čtyř hospodářských kritérií nezbytných pro zavedení eura. Nesplňuje ta, která se týkají cenové stability a směnného kurzu. - Státy EU daly Evropské komisi zelenou začít vyjednávat s Austrálií a Novým Zélandem. - Spojené státy uvalily cla na evropskou ocel a hliník.

EKONOMIKA A EURO

Doporučení Evropské komise pro ČR

V letošním hodnocení hospodářských politik jednotlivých členských zemí, které jsou vyvrcholením tzv. Evropského semestru, **obstálo Česko dobře**. Komise pochválila například nový zákon o rozpočtové odpovědnosti a založení Národní rozpočtové rady, která má hlídat hospodaření státu. ČR také pokročila v boji proti korupci a s elektronizací státní správy, která ale stále zůstává pod evropským průměrem.

Problematická je však i nadále náročná administrativa v podnikatelském prostředí, která mnohdy znemožňuje investice, a to zejména ve stavebním sektoru. Česká vláda se sice pokusila investice do infrastruktury povzbudit novelou stavebního zákona, ta však nevyřešila všechny překážky, kterým investoři čelí. Stále tak existuje prostor ke zlepšení a zrychlení procesu udělování stavebního povolení.

Jistý pokrok učinila česká vláda i v souvislosti s transparentností veřejných zakázek, když zavedla národní elektronický nástroj pro jejich zadávání. I v této oblasti ale Komise nadále vidí mezery.

Hlavní výzvou však podle Komise zůstává udržitelnost veřejných financí s ohledem na stárnutí populace. Nyní činí výdaje na důchody celkem 8,2 % HDP a očekává se jejich nárůst. V roce 2070 by dle odhadů mohly tvořit až 10,9 % HDP. Komise proto Česku doporučila, aby navázala stanovený věk pro odchod do důchodu na střední délku života. ČR ale namísto toho určila pevný věk 65 let.

Dvě hlavní doporučení pro Česko

1. Zlepšit dlouhodobou fiskální udržitelnost zejména důchodového systému. Odstranit slabiny v postupech zadávání veřejných zakázek, zejména umožněním soutěže založené na kvalitě a naplňováním protikorupčních opatření.
2. Omezit administrativní překážky investování, včetně urychlení povolovacích postupů pro infrastrukturní práce. Odstranit slabá místa podvazující výzkum, vývoj a inovace, zejména zvýšením inovační kapacity domácích firem. Posílit kapacitu vzdělávacího systému k poskytování kvalitního inkluzivního vzdělávání, a to rovněž podporou učitelské profese. Posílit zaměstnanost žen, nízko kvalifikovaných osob a osob se zdravotním postižením, a to rovněž zlepšením účinnosti aktivních politik trhu práce.

<https://euractiv.cz/section/cr-v-evropske-unii/news/komise-znovu-doporucila-cr-reformovat-duchodovy-system-pozornost-venovala-i-ucitelskym-platum/>

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2018-european-semester-country-specific-recommendation-commission-recommendation-czech-republic-cs.pdf

Jak Česká republika plní konvergenční kritéria?

V pravidelné zprávě o připravenosti na vstup do eurozóny hodnotila Evropská komise sedm zemí včetně Česka.

Česká republika plní dvě ze čtyř hospodářských kritérií nezbytných pro zavedení eura. Nesplňuje ta, která se týkají cenové stability a směnného kurzu. Ve své letošní zprávě o připravenosti zemí Evropské unie přijmout společnou evropskou měnu to uvedla Evropská komise.

Letošní zpráva Komise o připravenosti na vstup do eurozóny se vedle České republiky týká ještě šesti států bloku, a to Bulharska, Chorvatska, Maďarska, Polska, Rumunska a Švédska.

Evropská centrální banka (ECB) ve své vlastní konvergenční zprávě uvedla, že všech sedm zemí dosáhlo pokroku v plnění kritérií pro zavedení eura, ale žádná nesplňuje všechny.

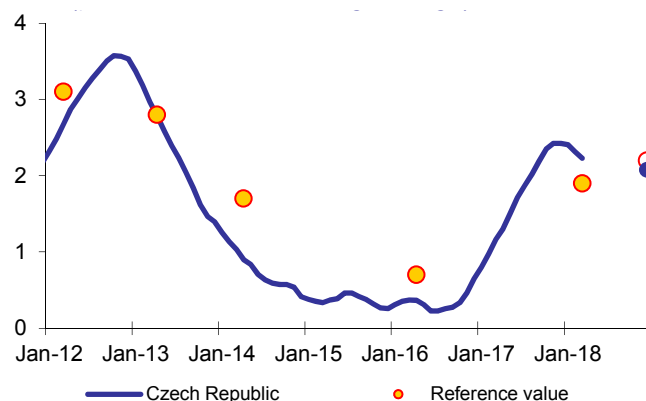
České republice, kde ale panuje na politické scéně shoda euro v současnosti nezavádět, kromě účasti v ERM II – evropském mechanismu směnných kurzů, který je předstupněm k přijetí eura – chybí ještě kritérium cenové stability.

To se týká inflace a stanoví, že průměrná míra inflace měřená v průběhu jednoho roku před provedeným šetřením nepřekračuje o více než 1,5 procentního bodu míru inflace tří členských států, které v oblasti cenové stability dosáhly nejlepších výsledků.

Komise také upozornila, že ani české právní předpisy zatím nejsou s unijní smlouvou plně slučitelné, a tak přijetí eura neumožňují.

Česko naopak plní kritéria týkající se veřejných financí a dlouhodobých úrokových sazeb.

Kritérium inflace v České republice (v %)

Zdroj: Evropská komise

<https://euractiv.cz/section/ekonomika/news/ze-ctyr-hospodarskych-kriterii-pro-prijeti-eura-plni-cesko-dve/>

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip078_en.pdf

ZAHRANIČNÍ OBCHOD

Státy EU daly Evropské komisi zelenou začít vyjednávat s Austrálií a Novým Zélandem

Nové obchodní dohody EU se díky souhlasu členských států začnou brzy vyjednávat s Austrálií a Novým Zélandem. Budoucí spolupráce se má zaměřit na bezcolní obchod, služby nebo veřejné zakázky.

Členské země EU daly Evropské komisi zelenou začít vyjednávat s Austrálií a Novým Zélandem o uvolnění překážek ve vzájemném obchodu. Dohodli se na tom v Bruselu ministři odpovědní za mezinárodní obchod.

Hlavním cílem obchodních dohod s oběma zeměmi má být větší uvolnění vzájemného obchodu, odstranění cel na zboží a zajištění lepšího přístupu na trh služeb a k možnosti ucházet se o veřejné zakázky v Austrálii a na Novém Zélandu.

Budoucí dohody o volném obchodu by měly podle členských zemí nejvíc pomoci automobilovému průmyslu, vývozu strojírenských výrobků, chemických výrobků, zpracovaných potravin a právé služeb.

Evropská unie se v posledních měsících snaží co nejvíce posílit své obchodní vazby se světem, také v souvislosti s přístupem americké administrativy prezidenta Donalda Trumpa k mezinárodnímu obchodu. Dohody evropský blok už uzavřel s Kanadou, Japonskem, Vietnamem, Singaporem či Mexikem a vyjednává také s dalšími zeměmi. První jednací kolo by se mělo v Bruselu uskutečnit už v průběhu června.

EU již s oběma zeměmi úzce spolupracuje v otázkách hospodářské a obchodní politiky v rámci partnerských dohod, které s Austrálií uzavřela v roce 2008 a s Novým Zélandem v roce 2017.

Unie se bude v nadcházejících rozhovorech snažit zajistit ochranu zranitelných odvětví, jako je zemědělství, a usilovat o maximální využití výhod otevření trhu, aniž by to poškodilo místní producenty. Součástí mandátů pro unijní vyjednavače tak není úplná liberalizace obchodu se zemědělskými produkty, u nichž se počítá se zvláštním režimem.

EU je třetím největším obchodním partnerem Austrálie a druhým největším Nového Zélandu po Austrálii. Celkový objem vzájemného obchodu EU a Austrálie byl loni více než 47,7 miliardy eur s kladnou obchodní bilancí na straně EU ve výši více než 21 miliard eur.

<https://euractiv.cz/section/ekonomika/news/komise-muze-uz-za-mesic-zacit-vyjednavat-s-australii-a-novym-zelandem-o-vzajemnem-obchodu/>

<http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1843>

Spojené státy uvalily cla na evropskou ocel a hliník

EU chce spor o americká cla řešit u Světové obchodní organizace. Na oplátku by mohla uvalit poplatky za dovoz rýže, brusinek, burbonu, kukuřice, arašídové pomazánky či ocelářských výrobků.

Americké rozhodnutí uvalit cla na dovoz oceli a hliníku z EU nedává podle šéfa Evropské komise Jeana-Claudea Junckera Unii jinou možnost než řešit věc sporem u Světové obchodní organizace (WTO).

Americký ministr obchodu Wilbur Ross oznámil, že USA začnou od 1. 6. uplatňovat cla ve výši 25 procent na ocel a 10 procent na hliník na dovoz z EU, Kanady a Mexika.

Právní postup u WTO spustila Komise 1. 6. Podle názoru EU jsou americká opatření v rozporu s pravidly WTO jednoznačně zaměřená na ochranu domácího průmyslu před konkurencí, kterou představuje dovoz. **Americká opatření se dotknou exportu z EU, který v roce 2017 dosahoval objemu 6,4 miliardy eur (necelých 1,7 bilionu Kč).**

Unie dlouhodobě zdůrazňuje, že pokládá za absurdní zdůvodnění poplatků na dovoz z Evropy hrozbou americké národní bezpečnosti.

Juncker i Malmströmová připomněli, že Unie v posledních měsících opakovaně nabízela americké straně diskusi o způsobech, jak podobu vzájemného obchodu zlepšit. Podmínkou však bylo právě trvalé vyjmutí z nyní spuštěných cel.

<https://euractiv.cz/section/ekonomika/news/spojene-staty-uvaluji-cla-na-evropskou-ocel-a-hlinik/>

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-4006_en.htm

Události v EU

Evropská komise navrhla zákaz jednorázových plastových brček, nádobí i některých dalších plastových výrobků na jedno použití. - Pro české zemědělství by mělo být v letech 2021 až 2027 z rozpočtu Evropské unie k dispozici 7,7 miliardy eur. Čeští zemědělci si tak oproti období 2014 až 2020 pravděpodobně mírně pohorší.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Komise navrhla zákaz jednorázových plastových výrobků

Ve snaze lépe chránit životní prostředí a omezit znečištění oceánů Evropská komise navrhla zákaz jednorázových plastových brček, nádobí i některých dalších plastových výrobků na jedno použití.

Prodej těchto výrobků má být zakázán, pokud existují dostupné a cenově přijatelné alternativy. Podle prvního místopředsedy komise Franse Timmermanse by měly členské země i Evropský parlament návrhy projednat přednostně tak, aby byly přijaty ještě před volbami do europarlamentu na jaře 2019.

Členské státy budou podle návrhů Komise také do roku 2025 povinny zajistit sběr 90 procent jednorázových plastových lahví od nápojů, například prostřednictvím systémů vratných záloh.

Celkem deset druhů jednorázových výrobků z plastu, jejichž zákaz Komise navrhla, tvoří podle Komise až 70 procent všech odpadků v mořích. Zákaz se má podle návrhu vztahovat na plastové vatové tyčinky, příbory, talíře, brčka, míchátko a tyčky k balonkům, které budou muset být vyrobeny výlučně z ekologičtějších materiálů. Nápojové obaly na jedno použití obsahující plasty budou na trhu povoleny jen v případě, že jejich uzávěry a víčka zůstanou připevněny k nádobě, navrhuje unijní exekutiva.

Země EU také mají podle návrhů zajistit omezení pro plastové nádoby na potraviny a nápojové kelímky. Mohou například stanovit vnitrostátní cíle pro snižování spotřeby, poskytovat v místě prodeje alternativní produkty nebo zajistit, aby plastové výrobky na jedno použití nebyly nabízeny bezplatně.

Předložené návrhy by podle propočtů unijní exekutivy měly k roku 2030 snížit znečištění nyní zakazovanými deseti plastovými výrobky v mořích o více než polovinu a ušetřit spotřebitelům asi 6,5 miliardy eur (přes 165 miliard Kč).

<https://euractiv.cz/section/zivotni-prostredi/news/komise-chce-zakazat-jednorazove-plastove-vyrobyky/>

https://ec.europa.eu/czech-republic/news/plasty_na_jedno_pouziti_cs

ZEMĚDĚLSTVÍ

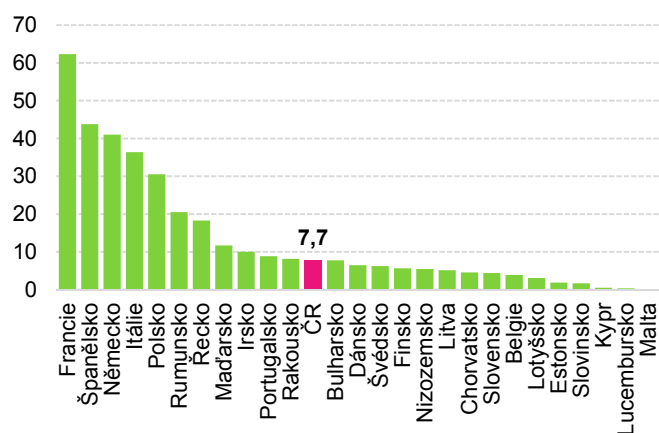
Jaký je návrh budoucí podoby společné zemědělské politiky EU?

Pro české zemědělství by mělo být v letech 2021 až 2027 z rozpočtu Evropské unie k dispozici 7,7 miliardy eur (zhruba 199 miliard Kč). Čeští zemědělci si tak oproti minulému období pravděpodobně mírně pohorší. V nynějším sedmiletém období 2014 – 2020 by podle údajů českého ministerstva zemědělství z roku 2013 mělo mít české zemědělství možnost získat na dotacích z EU až 8,2 miliardy eur.

Celkově by podle návrhu mělo být v rozpočtu EU na zemědělství v letech 2021 až 2027 vyčleněno 365 miliard eur. Komise navrhuje v rámci příštího dlouhodobého rozpočtu EU společnou zemědělskou politiku zmodernizovat a zjednodušit.

Návrh mimo jiné předpokládá, že přímé platby zemědělcům budou od 60 tisíc eur výše omezeny a maximální hranicí bude 100 tisíc eur na jednu farmu. Toto takzvané **zastropování plateb Česko již dlouhodobě odmítá**, především kvůli struktuře českého zemědělství, kterému z historických důvodů dominují na evropské poměry velké farmy. Povinné zastropování naopak již dlouhodobě prosazuje Asociace soukromého zemědělství, která v něm vidí záchranu českého venkova. České ministerstvo by chtělo mít zastropování dobrovolné. Ministerstvo také upozornilo, že jde o prvotní návrh, který se ještě může změnit. Návrhy mají podle Komise zajistit, aby společná politika podporovala zemědělce a venkovské komunity, vedla k udržitelnému rozvoji zemědělství v EU.

Příděly zemím EU na zemědělskou politiku (mld. eur)

Zdroj: Evropská komise; v běžných cenách

<https://euractiv.cz/section/evropske-finance/news/komise-navrhla-strop-pro-zemedelske-dotace-velke-podniky-by-dostavaly-maximalne-100-tisic-eur/>

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3985_cs.htm

Při zveřejnění víceletého finančního rámce pro období 2021 – 2027 byl kladen silný důraz na jeho přijetí a konečné schválení do poloviny roku 2019 - tedy do voleb do Evropského parlamentu v květnu 2019. Jejich výsledek by totiž mohl v dosavadní podobě představených návrhů nejen pro hospodářské politiky Evropské unie způsobit velké změny.

NA ČASE TEĎ VELMI ZÁLEŽÍ

Pozorný čtenář návrhu Víceletého finančního rámce odhalil nebývale silný důraz na časový rozměr jeho přijetí. Je požadováno, aby jeho konečné schválení bylo učiněno do poloviny roku 2019, přičemž je oprávněně zdůvodňováno tím, že nynější zkušenost se zpožděným odsouhlasením nařízení pro období 2014 – 2020 vyvolalo nemilou řetězovou reakci v podobě velmi posunutého uvádění jednotlivých programů v život, mnohdy až o téměř dvě léta. A to právě ve fázi, kdy se krizí oslabená evropská ekonomika začala pozvolna vzpamatovávat, nepředstavovalo právě vhodné časování; i tím Rozpočet EU na sebe v ne dobrém upozornil ve smyslu své oslabené akceschopnosti.

To by samo o sobě představovalo dosti vážný důvod, pokud by však tento nebyl reálně převážen důvodem ještě vážnějším. A tím jsou volby do Evropského parlamentu v květnu 2019 a na jejich základě ustanovené vedení nové Evropské komise na podzim příštího roku. Přesněji řečeno, nikoliv samotný volební akt, spíše však očekávání volebních výsledků, jež z tohoto aktu vyjdou, představují pro mnohé již nyní noční můru.

Existují totiž velmi vážné obavy z toho, že tyto volby mohou ve složení Evropského parlamentu znamenat doslova zemětřesení. A to ve smyslu výrazného posílení odstředivých sil, jež by se mohly projevit v té míře, že dosavadní podoba připravovaných klíčových návrhů nejen v oblasti hospodářské politiky EU, včetně všech dokumentů rámcujících a tvořících budoucí Víceletý finanční rámec, dozná velkého třesku.

A podaří-li se naopak maximum z nyní navržených dokumentů o budoucnosti financování EU proměnit v plnokrevné legislativní normy do poloviny příštího roku, pravděpodobnost, že tato rámcová pravidla budou následně zásadně pozměněna, je podstatně nižší.

Zdaleka však nejde pouze o osud budoucího modelu financování EU. Na stole je další potřebná agenda v oblasti prohlubování Hospodářské a měnové unie, dokončení Bankovní unie a Unie kapitálových trhů, ekonomického rozměru pilíře sociálních práv či řada opatření v sektorových politikách, včetně průmyslové, energetické, informačně komunikační a digitální. K zásadním rozdělaným a nedokončeným položkám rovněž patří ty, které se týkají zlepšení funkčnosti a férovosti Jednotného vnitřního trhu, v podobě stanovení pravidel pro pohyb pracovníků, odstranění překážek pro přeshraniční poskytování služeb, či vytvoření rámce pro spravedlivé a aktivitu povzbuzující parametry daňové politiky.

Velmi předběžný odvar toho, co všechno by se mohlo stát, naznačuje aktuální situace na italské politické scéně těsně po proběhlých volbách. Naprostá destrukce a paralýza politické scény, nemožnost nalézt významné pojičko mezi

dvěma hlavními vítěznými aktéry, rezignace na realizaci vpřed hledících projektů, nejistota a obavy; a náznaky ze strany finančních trhů, co si o této situaci myslí, a to ještě předtím, než se tento kabinet vůbec ujal funkce. Inspirace duchem destrukce by mohla přijít též zpoza oceánu z rejstříku amerického prezidenta, k jehož rétorice i obsahu politického sdělení nemají populistické politické formace v Itálii taktéž příliš daleko; tato inspirace by mohla kupříkladu vycházet ze způsobu odstoupení plnění závazků globální pařížské dohody o klimatických změnách, či uvalení restriktivních celních opatření na určité komoditní položky.

A to jsme ještě nenavštívili další sadu zemí, v jejichž politických strukturách se rodí další nášlapné miny z pohledu celistvosti evropského integračního projektu. Snad nemá smysl činit zde jejich ucelený výčet; lze však upozornit, že česká politická scéna současnosti, resp. její některé součásti, též bohužel patří k těm, kde míra rizika není nulová.

I při velmi slabé míře fantazie si lze představit, jak by tato infekce mohla nakazit prostředí politické atmosféry v klíčových evropských institucích. Časový rozměr přijímání nyní navrhovaných dokumentů v této době opravdu není samoúčelný. V zájmu toho, aby Evropa skutečně naplnila své ambiciózní představy, vyřčené při příležitosti 60. výročí jejího integračního úsilí, nemůže si nyní dovolit kličkovat či couvat, ale mířit vpřed k jejich uskutečňování.

Avšak, závodit pouze s časem může v případě vítězství přinést krátkodobý přínos. Pokud se však nálada v některých členských státech neobrátil k pozitivnímu nahlížení na EU, šlo by pouze o odložení celého problému o pár let. Dlouhodobým smyslem tedy je nezaměřit se pouze na časový faktor, ale na systematickou práci, jež povede k zatraktivnění celého projektu a ve srozumitelném podání jeho nesporných výhod.

Petr Zahradník

Zastoupení Evropské komise v ČR naplňuje Měsíčník EU aktualit příspěvkem do rubriky „Sloupek Komise“. V polovině května uveřejnila Evropská komise svá letošní doporučení pro hospodářské politiky členských států. Doporučení uděluje Evropská komise zemím EU každoročně v rámci tzv. evropského semestru. Jaké reformy Komise doporučuje České republice?

DOPORUČENÍ PRO LEPŠÍ EKONOMICKÉ ZÍTKY

Cílem doporučení je navrhnout reformy tak, aby udržitelný hospodářský růst přispěl ke zvýšení životní úrovně a zároveň se předešlo rozpočtovým i jiným nerovnováhám ekonomiky – nejen v jednotlivých členských státech, ale díky koordinaci na evropské úrovni i v EU jako celku.

Doporučení vycházejí ze zevrubné analýzy české ekonomiky, kterou Evropská komise zveřejnila 7. března: [Zpráva o České republice](#). Přestože je Česká republika relativně zdravou ekonomikou bez zjevných makroekonomických nerovnováh, zpráva poukazuje na to, že s dobře zacílenými reformami by domácí ekonomika mohla růst rychleji.

Jaké reformy a v jakých oblastech tedy Evropská komise České republice doporučuje?

1) Důchodový systém: „Zlepšit udržitelnost veřejných financí, zejména důchodového systému.“

Podle projekcí Evropské komise bude mít Česká republika pátý největší nárůst veřejných výdajů na důchody mezi zeměmi EU. Výdaje na důchody vzrostou z 8,2 % HDP v roce 2016 na 10,9 % HDP v roce 2070. Dlouhodobou udržitelnost důchodového systému výrazně zhoršila nedávno přijatá opatření, zejména zastropování odchodu věku do důchodu a změna ve výpočtu valorizace.

2) Veřejné zakázky: „Řešit nedostatky v zadávání veřejných zakázek, zejména prostřednictvím větší orientace na kvalitu a zaváděním protikorupčních opatření.“

V ČR je běžné zadávání bez soutěže (10 %, vs. 3 % v EU), zakázky s jedním uchazečem (47 %, vs. 23 % v EU), nedostatečný důraz na kvalitu (nejnižší cena je hlavním kritériem u 80 % zakázek, vs. 56 % v EU) a silné vnímání výskytu korupce (35 %). Stále je velmi dlouhá délka zadávacího procesu i délka odvolacích řízení u ÚOHS. Málo se využívá sdíleného zadávání a centrálních nákupů.

3) Překážky pro investice: Snížit administrativní zátěž pro investice, mimo jiné zrychlením povolovacích řízení u infrastrukturních projektů.

V kategorii „vyřizování stavebních povolení“ patří ČR k nejhorším v EU (127. místo ze 190 zemí, v hodnocení Světové banky v rámci „Doing Business 2018“). Daňový systém je složitý. Doba, kterou podniky potřebují k vyřízení daňových povinností, je v ČR sedmá nejdelší v EU.

4) Výzkum a vývoj: Odstranit překážky v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, zejména zvýšením inovační kapacity domácích firem.

Do výzkumu v ČR investují převážně firmy se zahraničními vlastníky (64 % výdajů podniků na výzkum a vývoj). Jejich výdaje na výzkum se za posledních šest let zdvojnásobily,

zatímco domácí podniky naopak výdaje na výzkum omezují. Ačkoli kapacity veřejné výzkumné základny v posledních letech výrazně narostly (ČR na 9. místě v EU co do podílu veřejných výdajů na R&D), vědecká kvalita zaostává (20. místo co do podílu nejcitovanějších vědeckých publikací).

5) Vzdělávání: Posílit kapacitu vzdělávacího systému, aby zajistil kvalitní a inkluzivní vzdělávání, mimo jiné podporou učitelského povolání.

I přes zlepšení v posledních letech platy učitelů zůstávají nízké (pod 60 % oproti jiným vysokoškolsky vzdělaným pracovníkům). Narůstají nerovnosti ve vzdělávání: ČR má jeden z největších rozdílů mezi školami a žáky v závislosti na tom, z jakého sociálně-ekonomického prostředí pocházejí. Narůstá podíl mladých lidí s neukončeným středoškolským vzděláním.

6) Trh práce: Posílit zaměstnanost žen, lidí s postižením a nízkokvalifikovaných, mimo jiné zlepšením efektivity aktivních politik zaměstnanosti.

Brzdu hospodářskému růstu v současnosti začíná představovat i nedostatek pracovníků. Za současné rekordně nízké nezaměstnanosti je proto třeba mobilizovat veškeré rezervy, které český pracovní trh skýtá. Zejména se jedná o matky s malými dětmi, které se kvůli nedostatku služeb péče o děti a malému využívání flexibilních forem práce často vracejí do pracovního procesu později, než by si přály. ČR má v rámci EU druhý nejvyšší dopad rodičovství na zaměstnanost žen (tj. rozdíl mezi mírou zaměstnanosti žen s dítětem do 6 let a žen, které dítě do 6 let nemají). Určité rezervy představují i pracovníci s nízkou kvalifikací, kteří jsou i přes současný boom na českém trhu práce zapojení méně než ve většině zemí EU. Aktivní politiky zaměstnanosti (rekvalifikace, dotovaná práce ve firmách) na nízkokvalifikované necílí, jejich účinnost obecně je nízká.

O doporučeních představených Evropskou komisí budou během června jednat členské státy. Poté je koncem června schválí nejvyšší představitel členských zemí EU v Evropské radě a konečné znění potvrdí v červenci ministři financí v Radě EU. Doporučení se tak stanou návodem pro reformní priority v oblasti hospodářské politiky České republiky v letech 2018-2019.

[Celé znění doporučení pro Českou republiku](#)

Pavína Žáková

V rubrice InfoServis zobrazujeme nadcházející zasedání klíčových rozhodovacích orgánů EU, která jsou doplňována dalšími významnými událostmi. Agenda jednání těchto klíčových orgánů je připravována často jen několik dní před vlastním jednáním a je možno ji vyhledat na těchto odkazech: <http://europa.eu/newsroom/calendar/>; <https://eu2018bg.bg/en/political-meetings>

InfoServis

Zasedání klíčových institucí EU

7. - 8. 6. 2018	Lucemburk, Lucembursko	22. 6. 2018	Lucemburk, Lucembursko
- Zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku		- Zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci	
11. - 14. 6. 2018	Štrasburk, Francie	25. 6. 2018	Lucemburk, Lucembursko
- Plenární zasedání Evropského parlamentu		- Zasedání Rady pro životní prostředí	
11. 6. 2018	Lucemburk, Lucembursko	25. 6. 2018	Lucemburk, Lucembursko
- Zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku		- Zasedání Rady pro zahraniční věci	
18. - 19. 6. 2018	Lucemburk, Lucembursko	26. 6. 2018	Lucemburk, Lucembursko
- Zasedání Rady pro zemědělství a rybolov		- Zasedání Rady pro obecné záležitosti	
21. 6. 2018	Lucemburk, Lucembursko	28. - 29. 6. 2018	Brusel, Belgie
- Euroskupina		- Evropská rada	
21. - 22. 6. 2018	Lucemburk, Lucembursko	2. - 5. 7. 2018	Štrasburk, Francie
- Zasedání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele		- Plenární zasedání Evropského parlamentu	

Zdroj: www.europa.eu, www.eu2018bg.bg/en/political-meetings, přístup ke dni 31. 5. 2018

Dotační kalendář aneb přehled vybraných výzev

Název výzvy	Číslo výzvy	Příjem žádostí	
		Od	Do
Integrovaný regionální operační program			
Rozvoj sociálních služeb II.	81	28. 6. 2018	29. 11. 2018
Rozvoj sociálních služeb (SVL) II.	82	28. 6. 2018	29. 11. 2018
Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost			
Úspory energie	IV.	07/2018	04/2019
Operační program Praha - Pól růstu			
Nákup plně bezemisních elektrobusů se statickým i dynamickým dobíjením a budování nabíjecí infrastruktury pro elektrobusy	43	30. 7. 2018	13. 9. 2019
ITI Preference povrchové městské veřejné dopravy	44	30. 7. 2018	31. 5. 2019

Zdroj: www.edotace.cz/kalendar; pozn.: názvy výzev obsahují odkaz na bližší informace

Dne 21. června bude 27. výročí vzniku nezávislosti Chorvatska a Slovinska na Jugoslávii. Další tentokrát 5. výročí bude jen o dalších pár dní později – Chorvatsko si připomene vstup do Evropské unie. Slovinsko vstoupilo do Evropské unie už v roce 2004 společně s dalšími státy včetně ČR. Jak si však vedou další západobalkánské státy?

DALŠÍM ZÁPADOBALKÁNSKÝM ZEMÍM SE OTEVÍRAJÍ DVEŘE DO EVROPSKÉ UNIE

Již brzy to bude pět let, co se 1. července 2013 stala členem Evropské unie první západobalkánská země – Chorvatsko. Jeho přijetí se stalo nadějí i pro další státy regionu, které se těžce vyrovnávaly se situací vyvolanou bratrovražednými válkami doprovázejícími rozpad Jugoslávie.

Současné předsednictví Evropské unie pod taktovkou Bulharska přináší jeho bezprostředním i vzdálenějším sousedům na západě Balkánu nové impulsy pro jejich mírovou budoucnost i ekonomickou prosperitu. Není náhodou, že již po čtvrtroce od zveřejnění Strategie pro západní Balkán potvrdila vrcholná schůzka představitelů EU a západobalkánských zemí, konaná 17. května 2018, řadu konkrétních opatření na posílení spolupráce v oblasti vzájemného propojení, bezpečnosti a právního státu.

Nepůjde o nic menšího než o podmínky pro udržení míru v Evropě položením základů hlubší spolupráce v oblasti bezpečnosti, migrace a při řešení geopolitických problémů, jakož i o zlepšení energetické a dopravní infrastruktury i digitálního propojení.

Jedním z příkladů je příprava „Dálnice míru“, která spojí srbské město Niš s kosovskou metropolí Prištinou a albánským přístavem Durrës. Tato západovýchodní spojnice by doplnila dlouhá desetiletí budovanou severojižní dopravní tepnu, pojmenovanou ještě v dobách společného jugoslávského státu jako „Dálnice bratrství a jednoty“. „Modrá dálnice“ vedoucí po jaderském pobřeží zase potěší především turisty, kteří se sem v letních měsících houfně přesouvají na dovolenou.

Považuji za mimořádně důležité, že obyvatelé Srbska, Černé Hory, Makedonie, Albánie a následně i Bosny a Hercegoviny a Kosova dostanou šanci prokázat, že období krvavých konfliktů se stalo uzavřenou historií a že i oni patří do rodiny evropských národů těšících se z mírové současnosti. Všichni, kterým nedávná historie tohoto dosud nestabilního koutu Evropy není lhostejná, by měli podpořit urychlení integrace, aby se dramatické příběhy (tak věrně popsané vnučkou bývalého jugoslávského prezidenta Tita Svetlanou Broz v její knize Dobří lidé v dobách zla) staly nevratnou minulostí a hluboké rány v srdcích a myslích současné generace se postupně zacelily.

Základní ekonomické údaje balkánských zemí

Ukazatel (rok 2016)	Černá Hora	Makedonie	Albánie	Srbsko	Bosna a Hercegovina	Kosovo
Rozloha (v km ²)	13 450	25 220	27 400	87 460	51 200	10 887
Počet obyvatel	622 218	2 071 278	2 886 026	7 076 372	3 515 982	1 771 604
HDP na obyvatele (v EUR)	6 355	4 691	3 728	4 904	4 494	3 304
Růst HDP (meziroční změna v %)	2,9	2,9	3,4	2,8	3,1	3,4
HDP na obyvatele (v PPS; EU28=100)	45,0	37,0	29,0	37,0	32,0	N
Cenová hladina (EU28=100)	49,0	43,1	43,9	45,9	48,5	N
Roční míra inflace (v %, deflátor HDP)	5,1	6,3	-0,2	2,5	1,5	-0,3
Míra nezaměstnanosti (v % celkové pracovní síly)	17,7	23,7	15,2	15,3	25,1	N
Export zboží a služeb (v % HDP)	40	49	29	50	35	22
Import zboží a služeb (v % HDP)	63	64	46	57	52	51
Tvorba hrubého kapitálu (v % HDP)	26,1	32,6	26,3	19,1	19,6	27,6
Přímé zahraniční investice (čistý příliv, v mil. USD, běžné ceny)	227	549	1 044	2 300	273	244

Zdroj: Eurostat, 2018; World Bank, 2018; N = data nedostupná

Boris Navrátil, Eva Poledníková
katedra evropské integrace, Ekonomická fakulta, VŠB-TU Ostrava

V minulém čísle Měsíčníku jsme se věnovali unii kapitálových trhů, v tomto představíme návrh víceletého finančního rámce EU na období 2021 až 2027, který by měl disponovat částkou 1 279 mld. eur v běžných cenách. V některých aspektech bude tento VFR stejný jako ty předchozí, nově však klade větší důraz na koncept EU value added.

Hlavní téma

VÍCELETÝ FINANČNÍ RÁMEC EU A JEHO NÁVRH PRO OBDOBÍ 2021 – 2027

ÚVOD

Proces, doprovázející tvorbu a následnou implementaci Víceletého finančního rámce (VFR), představuje jednu z nejzásadnějších aktivit v hospodářské politice EU na delší časový horizont, jež ovlivní nejen finanční toky, ale i věcné zaměření priorit EU v hloubi třetí dekády 21. století. Navíc návrh předpokládá oproti stávající praxi řadu změn; ne všechny však mohou být akceptovány členskými státy a Evropským parlamentem. Návrh VFR je vhodné vnímat především jako politický dokument k prezentaci klíčových priorit a změn. Detailní technické náležitosti se stanou součástí sady odvětvových právních norem, upravujících jednotlivé fondy, jejichž zveřejnění je zamýšleno v závěru května a na počátku června.

Z návrhu publikovaného 2. května na první pohled vyplývá poměrně výrazná odlišnost ve struktuře hlavních kapitol budoucího Rozpočtu EU v porovnání s nynějším VFR a jeho předchůdci. V tom spočívá zřejmě klíčová změna v podobě rozpočtu, který by měl v budoucnu být opřen o následující kapitoly (headings):

- **Jednotný trh, inovace a digitální oblast a její subkapitoly:** Výzkum a inovace; Evropské strategické investice; Jednotný trh; Vesmír; celkem by tato kapitola měla mít k dispozici 187,4 mld. EUR na celé programovací období.

- **Soudržnost (koheze) a hodnoty a subkapitoly:** Regionální rozvoj a soudržnost; Hospodářská a měnová unie; Investice do lidí, sociální soudržnost a hodnoty; tato kapitola se stane nejobjemnější složkou budoucího VFR se 442,4 mld. EUR.

- **Přírodní zdroje a životní prostředí a subkapitoly:** Zemědělství a námořní politika; Životní prostředí a oblast klimatu; její výše 378,9 mld. EUR je druhá nejvyšší mezi všemi navrhovanými kapitolami.

- **Migrace a správa hranic a její subkapitoly:** Migrace; Správa hranic; na tento účel je navrhováno vyčlenit 34,9 mld. EUR.

- **Bezpečnost a obrana se subkapitolami:** Bezpečnost; Obrana; Reakce na krizi; k dispozici by měla mít 27,5 mld. EUR.

- **Sousedství a svět se subkapitolami:** Vnější činnost; Předvstupní pomoc; na tuto oblast je navrhována částka 123 mld. EUR

- **Evropská veřejná správa** by měla mít k dispozici 85,3 mld. EUR.

V běžných cenách je navrhována výše budoucího VFR na úrovni 1 279,4 mld. EUR.

HLAVNÍ OBSAH NÁVRHU

Navržená délka Víceletého finančního rámce (VFR) zůstává neměnná (sedmiletá perioda); finanční rámec by tak měl pokrývat období 2021 až 2027. Nástroje jeho implementace budou nařízením o VFR (hlavní politické priority, oblasti politiky a výdajové stropy); programy budou upraveny odvětvovými právními předpisy. VFR bude jednomyslně přijat Radou EU a schválen Evropským parlamentem; případná změna modelu financování navíc podléhá ratifikaci národních parlamentů.

VFR 2021 - 2027 je založen na principech: moderní (musí být patrné poučení z minulosti, jasněji stanovené cíle, silnější zaměření na výkonnost a schopnost měřit výsledky), jednoduchý (jasnější struktura, která by měla více odpovídat budoucím prioritám EU, omezení počtu programů, kterých je nyní příliš mnoho - z 58 na 37, vytváření velkých integrovaných programů, zjednodušení využívání finančních nástrojů, snížení administrativní zátěže, sjednocení předpisů pomocí jednotného souboru pravidel, odstranění slev/rabatů a stanovení stejných pravidel pro všechny, omezení překrývání a zajištění hladké

doplňkovosti z dalších veřejných i soukromých zdrojů) a flexibilní (pokud se objeví nová témata či pokud výsledky ukáží nedostatečný přínos intervencí, možnost přeměnit procesy v průběhu období při zachování zásadních rámcových pravidel, zásadní posílení pružnosti a akceschopnosti Rozpočtu EU v rámci programů a mezi nimi navzájem, posílení nástroje na řešení krizí, vytvoření rezervy pro nepředvídatelné události a mimořádné situace).

Nové a hlavní priority byly udrženy a navýšeny; škrty jsou navrženy v oblastech, které buď přestaly být hlavními prioritami, či je nutné změnit dosavadní model financování. Určení priorit proběhlo na základě diskusí a námětů vyvolaných Bílou knihou o budoucnosti EU a diskusními dokumenty, především tím o budoucnosti financování EU.

Rozpočet je odrazem nejen priorit fiskální politiky EU, ale jejím prostřednictvím též celkového posunu věcných témat a jejich složek v rámci integrace EU. Je odrazem střednědobých politických priorit EU i nástroj rozpočtové disciplíny i jistoty pro příjemce.

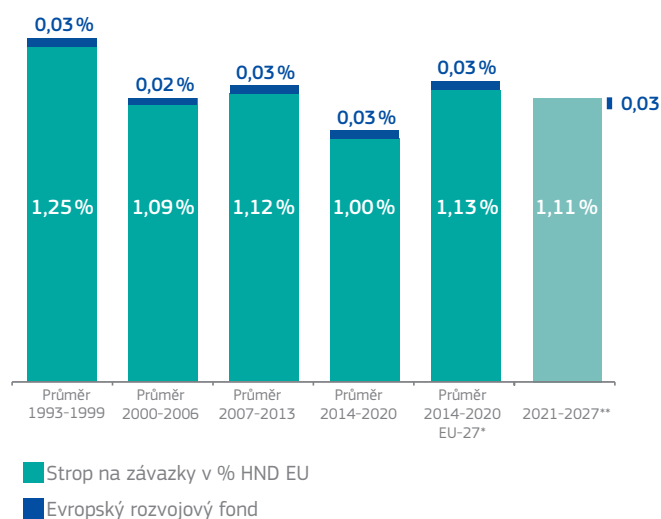

Funguje ve srovnatelné konstelaci od roku 1988, v periodách od 5 do 7 let; sedmiletá perioda od období 2000 - 2006. Během tohoto období vždy existovalo nějaké nosné téma, chceme-li evropská přidaná hodnota, byť se tak nenazývala. Nepochybně každé z následujících témat představovalo ve své době evropskou přidanou hodnotu: vytváření Jednotného vnitřního trhu, podpora výzkumu a vývoje, koheze, sociální témata, vznik euro-zóny, rozšíření EU, udržitelný růst, konkurenceschopnost, pracovní příležitosti, propojenost s cíli Strategie Evropa 2020.

Do budoucna by již mělo být podstatně zjevnější, že výdaje Rozpočtu EU by se neměla již nutně rovnat dotaci; má být zásadně otevřen prostor pro finanční nástroje, čímž tradiční účetnický pohled fixního určení neměnných finančních částek činí překonaným.

Nominálně navržená výše Rozpočtu EU odpovídá 1,11% HND EU; ve stálých cenách je v podstatě neměnný v porovnání s nynějším VFR (předseda Evropské komise Juncker jej charakterizoval jako „s méně zdroji zvládnout více“. V absolutní částce pracuje s 1 135 mld. EUR ve stálých cenách, včetně zařazení Evropského rozvojového fondu, resp. 1 279,4 mld. EUR v běžných cenách.

Procentní podíl HND (v % HND EU)

(* odhadované závazky pro období 2014–2020, bez výdajů

Spojeného království, v % HND EU-27

(**) integrovaný Evropský rozvojový fond („zahnutý do rozpočtu“)

Zdroj: Evropská komise

Zásadním konceptem budoucího VFR 2021 - 2027 je EU Added-value (EVA; evropská přidaná hodnota); tento koncept preferuje investice do oblastí, kde jeden členský stát nemůže jednat sám o sobě, resp. kde společný postoj je efektivnější; týká se to například pan-evropských výzkumných projektů, velkých infrastrukturních projektů, projektů v oblasti digitálního trhu a sítí, bezpečnosti a ochrany apod.

EVA se tedy týká oblastí, kde Rozpočet EU vykazuje větší dopad, než kdyby byly financovány veřejnými výdaji na národní úrovni. Rozpočet by v duchu EVA měl být nekompromisně použit u zásadních otázek a být spíše v pozadí u otázek druhořadých z pohledu EVA; měl by projít testem subsidiarity. Pro efektivní uplatnění EVA je zapotřebí přesně definovat společné cíle (například propojenost z pohledu mobility, ochrana vnějších hranic EU apod.). Naplnění EVA je spojena s potřebou sdílet zdroje a tím je dána možnost dosahovat výsledků, které pouze na národní úrovni nemohou být dosaženy

Na základě identifikace priorit a budoucích potřeb EU je navrhováno zvýšení úrovně financování v oblastech výzkumu a inovací, investic do mladých lidí a jejich vzdělávání a pracovních schopností, digitální ekonomiky, správy hranic a bezpečnosti a obrany. Zvýšení výdajů se nejvýrazněji projeví v oblasti digitální transformace a sítí (devítinásobně oproti nynějšímu období na úroveň 12 mld. EUR + InvestEU v podobě finančních nástrojů); podpora vzdělávání a pracovních schopností mladých lidí (ERASMUS+ by měl být navýšen na 30 mld. EUR + Evropský sbor solidarity 1,3 mld. EUR); správa vnějších hranic, migrace, azyl (33 mld. EUR) především pro účely Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž; výzkum a inovace (z toho Horizon a Euroatom celkem 100 mld. EUR); bezpečnost (4,8 mld. EUR + obranný fond (13 mld. EUR); vojenská mobilita (6,5 mld. EUR hrazená z Nástroje pro propojení Evropy (CEF); vnější činnost (120 mld. EUR). InvestEU představuje zcela nový, plně integrovaný investiční fond, jež má zastřešovat všechny centrálně řízené finanční nástroje v EU do jedné a zjednodušené struktury. Tento nový přístup by měl zamezit překrývání, zjednodušit přístup k finančním prostředkům a snížit administrativní zátěž. Fond InvestEU má současně poskytovat poradenské služby a doprovodná opatření s cílem podpořit tvorbu a rozvoj projektů.

Souběžně s tím je navrhována redukce výdajů na zemědělství a kohezní politiku (celkem pro obě kapitoly o 5 %) a jejich modernizace a posílení slučitelnosti s novými prioritami. V případě kohezní politiky je uvažováno o větším zapojení podpor jdoucích na strukturální reformy a pro účely integrace migrantů. U zemědělství je předpokládána reforma ve smyslu většího zaměření se na životní prostředí, klimatické záležitosti, udržitelné zemědělství, malé a střední podniky; předpokládá se lepší zacílení přímých plateb, pružnější využití finančních prostředků, posílení zodpovědnosti členských států a vytvoření krizové rezervy. V případě kohezní politiky nadále platí, že by měla přispívat konvergenčnímu vývoji; bude více zaměřena na realizaci ekonomických reforem v členských státech v souladu s procesem Evropského semestru. Hlavním kritériem i nadále zůstane ukazatel HDP na obyvatele, nicméně přihlédnou se k multikritériálnímu vyhodnocení, jež bude dále obsahovat ukazatele nezaměstnanosti, klimatických podmínek či migrace.

Má být dále posílena role Rozpočtu coby spouštěče pro realizaci projektů se synergickým efektem. To úzce souvisí s EVA, kdy se má Rozpočet EU silněji zaměřit na oblasti, které mají zjevný přínos a kde zdroje EU zможou více, než kdyby došlo k jejich financování pouze ze zdrojů členských států; součástí toho je i změna modelu financování, kdy dotace budou podstatně viditelněji doplněny o finanční nástroje.

Zcela zásadní nová vazba: Rozpočet EU a dodržování zásad právního státu: naprosto nový prvek v rozpočtové politice EU; je vnímán jako základní předpoklad pro řádné finanční řízení a efektivní financování. Smyslem je ochránit Rozpočet EU před finančními riziky spojenými se všeobecnými nedostatky souvisejícími s dodržováním zásad právního státu v členských státech (potřeba omezit praktiky černého pasažérství, versus potřeba dosáhnout společného porozumění a výkladu toho, co znamená nedostatek při dodržování zásad právního státu). Na tomto základě je navrhována možnost pozastavit, omezit nebo zakázat přístup k finančním prostředkům EU úměrně míře těchto nedostatků. Vazba mezi Rozpočtem EU a zásadami právního státu je vnímána optikou soudnictví, preventivních akcí, trestání podvodů a schopnosti členského státu zabránit zneužívání a podvodům.

Taktéž nová vazba: Rozpočet EU a EMU: přímá návaznost na balíček z prosince 2017 k prohloubení EMU. Jsou navrhovány nové rozpočtové nástroje: program na podporu reformy (alokace 25 mld. EUR) - pro účely technické a finanční podpory pro prioritní reformy; je určen pro všechny členské státy, vodítkem je Evropský semestr; součástí je též konvergenční nástroj pro připojení k euro-zóně; program investiční stabilizace

(alokace 30 mld. EUR; úvěry v kombinaci s finanční pomocí pro členské státy k pokrytí úrokových nákladů) k zachování úrovně investic v případě velkých asymetrických šoků; zvláštní finanční podpora v době napjatých veřejných financí.

Nové, moderní vlastní zdroje Rozpočtu EU: posílení vlastních zdrojů a jejich modernizace - zjednodušení zdroje založeného na DPH; nové vlastní zdroje - 20% podíl na příjmech z obchodování s emisními povolenkami (EU ETS); příjem založený na CCCTB (3% paušální sazba); vnitrostátní příspěvek založený na množství nerecyklovaných plastových obalů; součet nových zdrojů má činit 12 % příjmu nového Rozpočtu EU, 22 mld. EUR ročně, 154 mld. EUR na celou finanční perspektivu.

Součástí modernizace je i odstranění slev/ rabatů v průběhu pěti let. V případě zcela nových vlastních finančních zdrojů, u CCCTB by měl systém fungovat tak, že každý členský stát bude danit svůj podíl zisků vlastní vnitrostátní sazbou daně a z něj by měla být určena sazba, jež bude představovat odvod ve prospěch Rozpočtu EU; touto cestou se počítá vybrat přibližně 12 mld. EUR ročně.

V případě podílu na výnosech z dražby povolenek je počítáno s částkou 3 mld. EUR. V případě třetího nového nástroje je zamýšleno vybrat 7 mld. EUR z množství plastových obalových odpadů, jež nebyly recyklovány, v souladu s hlášením podle směrnice o odpadech; pro tento účel má být uplatněna sazba 0,80 EUR na kg. Velmi zásadní je časový faktor; bylo by dobré výrazně předpřipravit schvalovací proces tak, aby bylo možné shody dosáhnout přibližně do roka.

KOMENTÁŘE, PŘIPOMÍNKY, STANOVISKA

Je dobře, že bylo zachováno sedmileté programovací období; nejlépe odpovídá charakteru projektů, které jsou z Rozpočtu EU financovány a též potřebám České republiky (byly uvažovány alternativy na zkrácení na 5 let, anebo naopak prodloužení na dvakrát pět let).

Modernost, jednoduchost a flexibilita jsou nepochybně charakteristiky, na kterých by měl být budoucí VFR založen. Je nepochybné, že všechno toto je potřeba; je jen otázkou, zda v novém návrhu je tato potřeba dostatečně akcentována; zda to opět není pouze parametrická změna. Je jasné, že zaručené národní obálky klesají a otevírají prostor novým tématům a novým způsobům financování. Lze si položit otázku, zda je toto dostatečné? Zda je lpění na maximální národní obálce opravdu obhajoba národní potřeby a priority.

Měli bychom vítat modernizaci Rozpočtu EU prostřednictvím finančních nástrojů, která překonává rigidní optiku dotací. Užitečnost finančních nástrojů i s ohledem na možnosti bank a finančních institucí, zdravé makroekonomické prostředí a potřebě řešit zásadní investice je v důsledku přínosnější

a zejména perspektivnější, než cesta sledující maximalizaci dotační zaručené obálky.

Česká republika jako země uprostřed evropského kontinentu s velmi otevřenou ekonomikou a stále obrovskou rezervou zvláště v zajištění odpovídající infrastruktury přeshraničního charakteru by neměla mít problém identifikovat množství smysluplných projektů, naplňujících koncept EVA.

Hlavní téma

Identifikace nových témat a těch, které vyžadují navršení úrovně financování, nám připadá korektní.

Současné je třeba respektovat redukce výdajů na kohezní politiku a zemědělství, jež je v porovnání s předchozí finanční perspektivou ještě mírná. Nemůžeme současně chtít bohatnout a spolu s tím nekonečně dlouho čerpat podporu pro chudé.

Větší zaměření budoucí kohezní politiky na strukturální reformy je v pořádku; za kontroverzní může být považováno předurčení určité části kohezní politiky pro integraci migrantů.

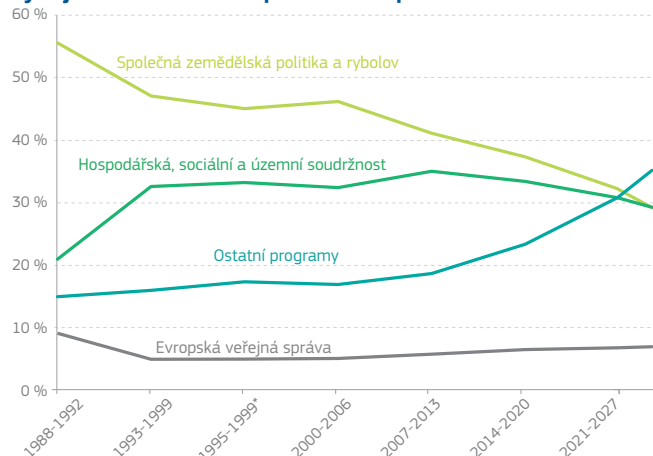
Vazba Rozpočtu Evropské unie na dodržování zásad právního státu nám přijde obecně správná, s vědomím rizika jejich možného zneužití proti konkrétním členským státům.

DOPORUČENÍ Z POHLEDU ČESKÉ REPUBLIKY

Nelze současně chtít bohatnout a trvale participovat na maximální výši zaručené národní obálky v rámci kohezní politiky. Za 14 let členství v Unii nám kohezní politika přinesla obrovský přínos (který nebýt určitých vnitřních selhání mohl být ještě větší), nicméně její možnosti se pomalu vyčerpávají. Lze se navíc domnívat, že po období hojnosti se České republiky v důsledku dotkne větší než 5% redukce prostředků na kohezní politiku, než je zvažována pro celou EU. Lpění na jejím tradičním modelu by nás paradoxně mohlo postavit do sterilní bubliny, v níž si navykne na finanční toky, které nejsou dlouhodobě udržitelné, a pak budeme hekticky hledat, jak je nahradit z národních zdrojů. Přitom nás přesycení kohezní politikou dosud nikterak nemotivovalo k tomu, abychom byli úspěšnější v celoevropské soutěži centrálních programů, jež se na tvorbě naší čisté pozice vůči Rozpočtu EU podílejí dlouhodobě zanedbatelnými 2,5%.

Postavme se na stranu stoupců reformy kohezní politiky, využijme faktu, že v rámci Evropského semestru vycházíme jako strukturálně velmi málo postižená země (máme z tohoto pohledu skvělý rating a nízké riziko) a zaměřme se v rámci nových navržených nástrojů kohezní politiky na těch nemnoho oblastí, kde jsme slabí - jednou je zlepšení fungování veřejné správy a governance - využijme novou facilitu pro realizaci strukturálních reforem a využijme nabízenou technickou pomoc k tomu, že vytvoříme funkční systém pro větší intenzitu centrálních programů ve prospěch českých subjektů a pro využití finančních nástrojů.

Vývoj hlavních oblastí politik v rozpočtu EU

Zdroj: Evropská komise

V rámci centrálních programů lze navíc uvažovat, že se díky geografické poloze potkáme s EU added-value (a to i za cenu, že leadery projektů v rámci centrálních programů nebudou naše subjekty, ale z ostatních členských států. Jde o výsledný efekt, ne o to, kdo projekt řeší. Zaručená národní obálka nakonec k žádanému přínosu vůbec vést nemusí. Pokud se v této věci soustředíme právě na centrální programy, dálniční propojení se sousedy, vysokorychlostní železnice, spolehlivý digitální trh, energetické propojení by mohly být na daleko vyšší úrovni, než jsou dnes. Centrální programy jsou nástrojem, který může napomoci tomu, aby se Česká republika nestala infrastrukturně deprivovaným teritoriem uprostřed Evropy.

Pouze v tomto případě, pokud tyto kroky zvládneme a mentálně se přešaltujeme na to, že prostředky z Rozpočtu EU lze využívat i jinými způsoby, než jaké jsme si s jistým stereotypem osvojili v uplynulých 14 letech podle pravidla nejmenší námahy při dostupnosti těchto zdrojů, můžeme se dočkat „zázraku“: můžeme dokonce z Rozpočtu EU získat více, než dosud: pokud se prostředky na kohezi sníží o, teoreticky, 7 %, na zemědělství o 5 %, není to zas až tak drastická redukce: podaří-li se nám nyní zcela zanedbatelný podíl centrálních programů (při velmi nízké výchozí základně oproti kohezi a zemědělství) například zečtyřnásobit, můžeme být na svém. A každý další úspěch nám umožňuje udržet slušnou výši čisté pozice.

Další změna uvažování v duchu čistých pozic (což bude velmi obtížné překonat) bude dána nejen tím, že se podíl zaručených národních obálek relativně dále sníží, ale také tím, že pod pojmem výdaj Rozpočtu EU již nenaskočí automaticky pouze dotace, ale též finanční nástroj (pro určitý účel, například podporu podnikání by měl naopak automaticky naskočit finanční nástroj coby první volba). To může být velký stimul a motiv i pro rozvoj tuzemských finančních trhů, zvláště tak konzervativních, jako je ten náš. Budou-li zdroje Rozpočtu EU sloužit především jako výchozí vstupní kapitál, který je možné doplnit a rozmnožit, případně jako záruční vehicle, díky němuž se aktivizují domácí soukromé finanční zdroje, je to řešení přínosné pro všechny zúčastněné. Zdroje Rozpočtu EU se dostanou tam, kam mají, projdou přísným tržním testem, vyřeší problém tržního selhání a ještě přinesou náplň finančním institucím, které například čelí přebytku likvidity a současně jsou rizikově obezřetné.

Petr Zahradník

Rubrika Průvodce podnikáním je součástí poradenského programu „Průvodce podnikáním v zahraničí“, v rámci kterého poskytujeme našim klientům z řad malých a středních podniků informace, jak úspěšně expandovat do zahraničí a jaké je zde čeká podnikatelské klima. V červnovém Měsíčníku se zaměříme na zemi, která je možná pro některé letošní destinací na dovolenou - Kypr.

Průvodce podnikáním

KYPR

Základní údaje

Oficiální název	Kyperská republika
Počet obyvatel	854 802 (2017)
Rozloha	9 251 km ² (3 355 km ² pod kontrolou Severokyperské turecké republiky)
Měna	euro (od roku 2008)

Zdroj: The World Factbook

Kyperská republika je ostrov jižně od Turecka a západně od Sýrie. Kypr je de iure unitární stát s jednou vládou. De facto je od roku 1974 rozdělen a od roku 1983 zde existují dva státy. Severokyperskou tureckou republiku však mezinárodně uznává pouze Turecko, není součástí EU a zabírá 36 % území. Další 3 % území jsou pod kontrolou OSN a 3 % ostrova tvoří autonomní britské základny. Prezidentem republiky a zároveň předsedou vlády je Nicos Anastasiades.

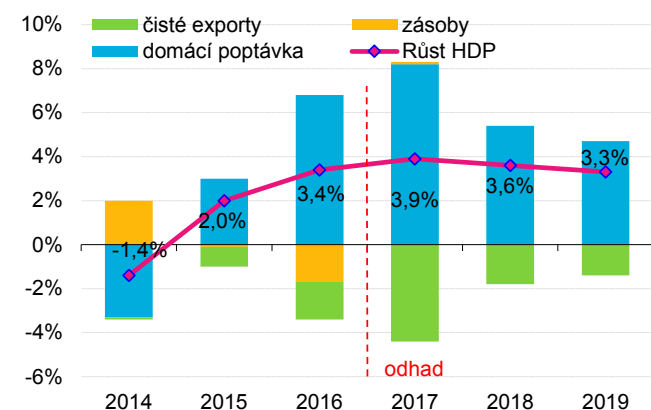
Zahraníční obchod

Hlavními exportními partnery Kyperské republiky jsou Řecko (15 %), Spojené království (8,9 %), Libye (8,8 %) a Izrael (7 %). Velkou část vývozu z Kypru tvoří chemické produkty (převážně farmaceutika), stroje a zařízení a minerální produkty. Dováží se především dopravní prostředky, ropné produkty, stroje a zařízení. Zboží se na Kypr dováží ze Spojeného království (24 %), ze Spojených států amerických (17 %), Francie (13 %) a Německa (9,8 %).

Makroekonomický výhled

Zdá se, že hluboká krize, která Kypr v minulých letech postihla jak po stránce hospodářské či finanční, je zažehnána a hospodářský růst se vrátil do kladných čísel (dokonce nad průměr celé EU). Velký podíl na tom má rostoucí domácí spotřeba a oživený turistický ruch.

HDP a příspěvky k jeho růstu

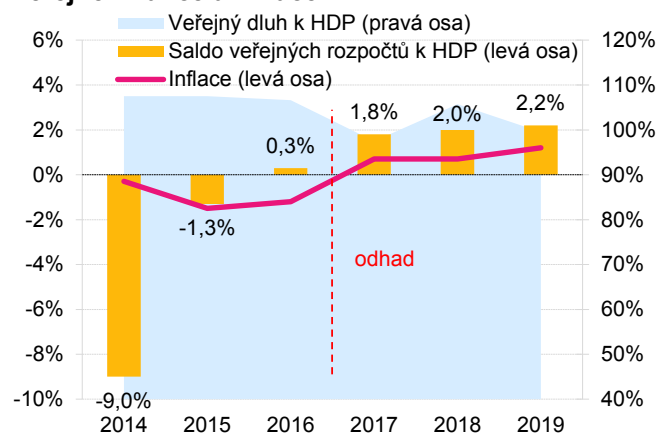
Zdroj: Evropská komise

Odhad ekonomického růstu za rok 2017 podle Komise dokonce atakoval hranici 4 % HDP a i do dalších let by si měla kyperská ekonomika držet solidní růst (nad 3 % HDP) podporovaná zahraničními investicemi a soukromou spotřebou. Negativní dopad na růst bude mít čistý vývoz.

Saldo veřejných rozpočtů dosáhlo v roce 2017 přebytku ve výši 1,8 % HDP. Dařilo se v oblasti výběru daní a příspěvku na sociální zabezpečení. Veřejný dluh by měl postupně klesat a to především díky ekonomickému růstu a předpokládanému přebytku veřejných financí. Výše dluhu se však stále pohybuje u hranice 100 % HDP.

Veřejné finance a inflace

Zdroj: Evropská komise

Trh práce

Kyperské republice se velmi daří zlepšovat situaci na trhu práce. Od roku 2014 začala růst zaměstnanost zhruba o 3 % ročně a míra nezaměstnanosti klesá také velmi solidně, vždyť ještě v roce 2014 byla její výše 16,1 %, tedy o 6 procentních bodů výše než byl průměr EU. V roce 2019 by však míra kyperské nezaměstnanosti měla klesnout k 7 % na úroveň průměru EU.

Základní ukazatele trhu práce

Míra nezaměstnanosti (březen 2018)	9,1 %	
Produktivita práce k Ø EU (2017)	74,4 %	
Průměrná mzda (2017)	1 885 €	
Ø měsíční náklady práce v odvětvích (2017)	Kypr	ČR
Zpracovatelský průmysl	1 982 €	1 708 €
Stavebnictví	2 091 €	1 629 €
Velkoobchod a maloobchod	2 088 €	1 675 €
Doprava a skladování	2 837 €	1 593 €

Zdroj: Eurostat

Kyperské náklady práce jsou o zhruba pětinu vyšší než v České republice. Podle údajů kyperského statistického úřadu byla průměrná mzda za rok 2017 ve výši 1 885 eur.

Založení společnosti

Dle žebříčku Doing Business Světové banky trvá založení společnosti na Kypru 6 dní a zahrnuje 5 kroků. Celkově se země v kategorii „založení společnosti“ řadí na 50. pozici a to zejména kvůli vysokým nákladům (zhruba 1 300 eur).

Na Kypru je možné založit jak společnost s ručením omezeným, tak akciovou společnost, u které je zapotřebí minimální kapitál ve výši 25 629 eur.

Daně

V Kyperské republice činí základní sazba korporátní daně 12,5 %.

Sazby daně z příjmu fyzických osob jsou na Kypru klouzavě progresivní. Na zdanitelný příjem do 19 500 eur se uplatňuje 0% sazba, 20 % od 19 501 do 28 000 eur, 25 % (28 001 – 36 300 eur), 30 % (36 301 – 60 000 eur) a pro příjem přesahující 60 000 eur platí 35% sazba daně z příjmu fyzických osob.

Na Kypru mají pro daň z přidané hodnoty stanoveny 3 sazby: 19%, 9% a 5%. Základní sazba DPH činí 19 %. Snížená 9% sazba se aplikuje na hotely a restaurace a další snížená 5% sazba se uplatňuje na potraviny, knihy, farmaceutické výrobky, noviny, vstup na sportovní akce, hromadnou dopravu a další.

Daň/odvod	Sazba
Korporátní daň	12,5 %
Daň z příjmu jednotlivců	0% / 20 % / 25 % / 30 % / 35 %
DPH (základní/snížené)	19 % / 9 % / 5 %

Zdroj: VATlive, Deloitte, KPMG

Energetika

Cena elektřiny na Kypru má v posledních letech volatilní charakter, přičemž ve 2. polovině roku 2017 stál 1 kilowatt elektrické energie téměř 14 eurocentů (v ČR ve stejném období 7 eurocentů). Při výrobě elektrické energie se země spoléhá z téměř 93 % na ropu, ze 7 % pak na obnovitelné zdroje.

Celková energetická závislost Kyperské republiky dosahuje 96,2 %, což řadí Kypr na druhé místo hned za Maltu (Česká republika naproti tomu jen z 32,8 % a průměr za Evropskou unii v energetické závislosti činí necelých 53,6 %). Na dovozu ropy je země zcela závislá.

Investiční pobídky

V Kyperské republice je nabízena široká škála programů, skrze které lze získat prostředky. Mezi příjemce patří jak zaměstnanci, zaměstnavatelé, neziskové organizace, MSP, místní úřady, výzkumná centra, vzdělávací instituce, start-upy apod. Podporovány jsou oblasti jako zaměstnanost, konkurenceschopnost, energetika a životní prostředí, vzdělávání, kultura, výzkum či rozvoj venkova. Další pobídky v Kyperské republice jsou nabízeny také v rámci průmyslových a volných zón.

Index	Pořadí států			Charakteristika
		ČR	z počtu	
Doing Business	53.	30.	190	Hodnotí podmínky pro podnikání (celkem 10 subindexů)
Index ekonomické komplexity	-	9.	124	Úroveň produkčních možností země
Světový index míru	64.	6.	163	Bezpečnost dané země - celkem 23 indikátorů (kriminalita, přístup ke zbraním, politická nestabilita, sousedské vztahy apod.)
Index vnímání korupce	47.	47.	176	Míra vnímání korupce ve veřejném sektoru
Globální index konkurenceschopnosti	64.	31.	137	Mapuje prosperitu a produktivitu zemí
Energetická závislost (v %)	96,2	32,8	Ø EU 53,6	Závislost země na dovozu energetických komodit

Zdroj: Doing Business Index 2018, Economic Complexity Rankings 2016, Global Peace Index 2017, Corruption Perceptions Index 2016, Global Competitiveness Index 2017-2018, Eurostat – Energy Dependence 2016

V minulém vydání jsme se věnovali návrhu víceletého finančního rámce pro období 2021 – 2027, který Evropská komise představila 2. května. Měsíc květen pak postupně přinesl další a konkrétní návrhy pro jednotlivé oblasti dlouhodobého rozpočtu. Tím prvním byl návrh ke kohezní politice zveřejněný 29. května. Co navrhuje Komise změnit a jaké jsou plánované alokace pro státy EU?

POLITIKA SOUDRŽNOSTI PO ROCE 2020

Po zveřejnění návrhu podoby dlouhodobého rozpočtu Unie po roce 2020 Komise představila také řadu návrhů pro konkrétní oblasti. První z nich se týká soudržnosti, tedy politiky, jejímž cílem je hospodářsky a sociálně sblížit jednotlivé regiony EU.

Modernizace a zjednodušení...

Komise navrhuje tuto politiku především modernizovat a docílit menší byrokratické zátěže. Celková částka, která pro ni byla vyčleněna činí **373 miliard eur** a má podporovat inovace, malé a střední podniky, digitální technologie, průmysl či nízkouhlikovou ekonomiku. I nadále bude částka rozdělována na základě třech kategorií regionů: méně rozvinuté, přechodové a více rozvinuté regiony.

Změnou oproti aktuálnímu období 2014-2020 je menší počet tematických cílů, kterých je v současnosti celkem 11. V budoucnu se má politika soudržnosti zaměřit na **5 cílů**:

- 1) **Inteligentnější Evropa** - inovace, digitalizace, ekonomická transformace a podpora malých a středních podniků;
- 2) **Zelenější, bezuhlíková Evropa** - provádění Pařížské dohody a investice do transformace energetiky, obnovitelných zdrojů a boj proti změně klimatu;
- 3) **Propojenější Evropa** - strategické dopravní a digitální sítě;
- 4) **Sociálnější Evropa** - provádění evropského pilíře sociálních práv a podpora kvalitní zaměstnanosti, vzdělávání, dovedností, sociálního začleňování a rovného přístupu ke zdravotní péči;
- 5) **Evropa bližší občanům** - podpora místně vedených strategií rozvoje a udržitelného rozvoje měst v celé EU.

Novinkou, která by mohla přinést méně složitá pravidla a mírnější kontroly pro příjemce dotací, je sloučení sady předpisů pro všech **7 fondů do jednoho souboru**.

Přidělování prostředků se nyní zakládá převážně na hrubém domácím produktu na obyvatele. Toto kritérium zůstane i v budoucnu rozhodujícím, přibudou však ještě **nové ukazatele** jako nezaměstnanost, nízká úroveň vzdělání, změna klimatu a přijímání a integrace migrantů. Měla by tak být lépe zohledněna ekonomická a sociální situace v jednotlivých regionech.

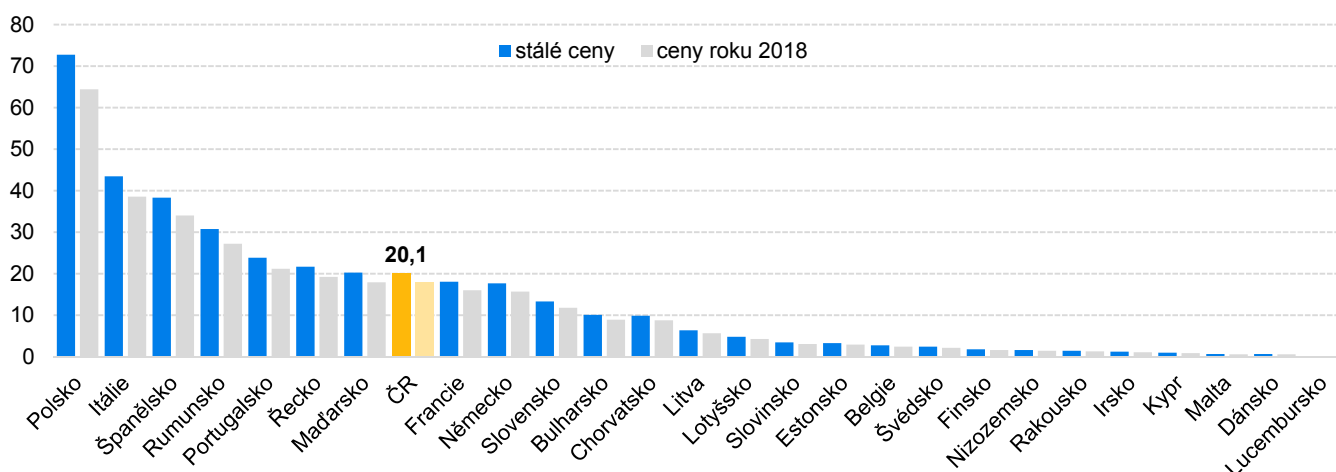
Jedním z nových prvků je také posílení vazby na evropský semestr. To přispěje k vytvoření příznivých podmínek v EU pro podnikání a investice. Strukturální reformy jsou v rámci politiky soudržnosti podporovány již nyní (např. skrze předběžné podmínky, které musely státy splnit pro získání finančních prostředků). Nyní však Komise navrhla nový a posílený **program na podporu reforem**, jehož objem by měl činit 25 miliard eur.

ČR: ekonomický růst, rekordně nízká nezaměstnanost a tedy méně peněz...

V případě České republiky či Polska a Maďarska má nejen nová metodika výpočtu za následek nižší celkovou alokaci finančních prostředků. Ekonomicky se nám daří lépe a je tedy logické, že se prostředky sníží a poputují do chudších regionů. I nadále však zůstaneme čistými příjemci z evropského rozpočtu. **V období 2021-2027 bychom měli získat až 20,1 mld. eur** (uvedeno ve stálých cenách).

Tereza Hrtúsová

Příděly na politiku soudržnosti pro období 2021-2027 (ve stálých cenách a cenách roku 2018, v mld. eur)

Zdroj: Evropská komise

Vybrané ukazatele strategie Evropa 2020: Zaměstnanost; Investice do VaV; Emise skleníkových plynů (cílem EU je 80 %); Podíl energie z OZE; Podíl vysokoškolsky vzdělaných; Počet osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením (kumulativně od roku 2008, cílem je snížit jejich počet v EU o 20 mil.). Zdrojem dat je Eurostat. Pro více informací navštivte goo.gl/2Buxd9

Vybrané ukazatele strategie Evropa 2020

	Zaměstnanost (20-64 let; %)				Investice do VaV (% HDP)				Emise skleníkových plynů (1990=100)			
	2015	2016	2017	Cíl	2014	2015	2016	Cíl	2012	2013	2014	2015
Belgie	67,2	67,7	68,5	73,2	2,39	2,47	2,49	3,00	82,7	82,9	79,4	81,8
Německo	78,0	78,6	79,2	77,0	2,87	2,92	2,94	3,00	75,4	76,9	73,5	73,4
Estonsko	76,5	76,6	78,7	76,0	1,45	1,49	1,28	3,00	49,9	54,2	52,3	44,7
Irsko	69,9	71,4	73,0	69,0	1,50	1,20	1,18	2,00	104,7	104,8	104,9	109,2
Řecko	54,9	56,2	57,8	70,0	0,83	0,97	0,99	1,20	108,4	99,4	96,8	93,4
Španělsko	62,0	63,9	65,5	74,0	1,24	1,22	1,19	2,00	124,5	114,7	115,3	119,4
Francie	69,5	70,0	70,6	75,0	2,23	2,22	n/a	3,00	90,0	89,6	84,6	85,4
Itálie	60,5	61,6	62,3	67,0	1,34	1,34	1,29	1,53	91,4	85,8	82,5	84,5
Kypr	67,9	68,7	70,7	75,0	0,51	0,48	0,50	0,50	151,0	138,8	144,7	144,5
Lotyšsko	72,5	73,2	74,8	73,0	0,69	0,63	0,44	1,50	44,3	44,1	43,7	44,1
Litva	73,3	75,2	76,0	72,8	1,03	1,04	0,74	1,90	44,2	41,6	41,5	42,0
Lucembursko	70,9	70,7	71,5	73,0	1,26	1,27	1,24	2,30	98,2	94,2	91,4	88,9
Malta	67,8	69,6	71,4	70,0	0,72	0,77	0,61	2,00	136,2	123,9	125,7	99,2
Nizozemsko	76,4	77,1	78,0	80,0	2,00	2,00	2,03	2,50	91,0	91,2	87,8	91,4
Rakousko	74,3	74,8	75,4	77,0	3,07	3,05	3,09	3,76	103,1	103,1	98,3	101,6
Portugalsko	69,1	70,6	73,4	75,0	1,29	1,24	1,27	2,70	113,2	110,2	110,2	117,9
Slovensko	69,1	70,1	73,4	75,0	2,37	2,20	2,00	3,00	102,5	98,8	89,5	90,7
Slovensko	67,7	69,8	71,1	72,0	0,88	1,18	0,79	1,20	58,2	57,7	54,7	55,6
Finsko	72,9	73,4	74,2	78,0	3,17	2,90	2,75	4,00	88,9	90,1	84,5	79,6
Bulharsko	67,1	67,7	71,3	76,0	0,79	0,96	0,78	1,50	58,5	53,5	55,6	59,4
ČR	74,8	76,7	78,5	75,0	1,97	1,93	1,68	1,00	68,2	66,2	64,2	64,9
Dánsko	76,5	77,4	76,9	80,0	2,91	2,96	2,87	3,00	77,2	79,7	74,2	70,7
Chorvatsko	60,6	61,4	63,6	62,9	0,78	0,84	0,84	1,40	80,4	76,7	74,0	75,4
Maďarsko	68,9	71,5	73,3	75,0	1,35	1,36	1,21	1,80	64,3	61,4	61,9	65,3
Polsko	67,8	69,3	70,9	71,0	0,94	1,00	0,97	1,70	85,5	84,8	82,1	82,8
Rumunsko	66,0	66,3	68,8	70,0	0,38	0,49	0,48	2,00	50,5	46,9	47,0	47,7
Švédsko	80,5	81,2	81,8	80,0	3,15	3,27	3,25	4,00	81,3	79,2	76,9	76,6
UK	76,8	77,5	78,2	n/a	1,67	1,67	1,69	n/a	75,8	73,9	68,7	66,4
EU	70,1	71,1	72,2	75,0	2,03	2,03	2,03	3,00	82,1	80,5	77,4	77,9

	Podíl energie z OZE (%)				Vysokoškolsky vzdělaní (30-34 let; %)				Chudoba (rozdíl od 2008; tis. os.)			
	2014	2015	2016	Cíl	2015	2016	2017	Cíl	2013	2014	2015	2016
Belgie	8,0	7,9	8,7	13	42,7	45,6	45,9	47,0	92	146	143	141
Německo	13,8	14,6	14,8	18	32,3	33,2	34,0	42,0	-133	163	-262	-310
Estonsko	26,3	28,6	28,8	25	45,3	45,4	48,4	40,0	22	48	24	28
Irsko	8,7	9,2	9,5	16	51,9	52,5	53,5	60,0	327	229	157	n/a
Řecko	15,3	15,4	15,2	18	40,4	42,7	43,7	32,0	857	838	782	743
Španělsko	16,1	16,2	17,3	20	40,9	40,1	41,2	44,0	1 844	2 616	2 389	2040
Francie	14,7	15,1	16,0	23	45,0	43,6	44,3	50,0	94	389	-103	313
Itálie	17,1	17,5	17,4	17	25,3	26,2	26,9	26,0	2 147	2 064	2 387	3013
Kypr	8,9	9,4	9,3	13	54,5	53,4	55,8	46,0	59	54	63	53
Lotyšsko	38,7	37,6	37,2	40	41,3	42,8	43,8	34,0	-38	-94	-134	-186
Litva	23,6	25,8	25,6	23	57,6	58,7	58,0	48,7	7	-106	-53	-39
Lucembursko	4,5	5,0	5,4	11	52,3	54,6	52,7	66,0	24	24	23	42
Malta	4,7	5,0	6,0	10	27,8	29,9	30,0	33,0	18	18	14	5
Nizozemsko	5,5	5,8	6,0	14	46,3	45,7	47,9	40,0	216	319	312	364
Rakousko	33,0	32,8	33,5	34	38,7	40,1	40,8	38,0	-127	-89	-147	-156
Portugalsko	27,0	28,0	28,5	31	31,9	34,6	33,5	40,0	121	106	7	-163
Slovensko	21,5	21,9	21,3	25	43,4	44,2	46,4	40,0	49	49	24	10
Slovensko	11,7	12,9	12,0	14	28,4	31,5	34,3	40,0	-41	-151	-148	-161
Finsko	38,7	39,2	38,7	38	45,5	46,1	44,6	42,0	-57	16	-7	-14
Bulharsko	18,0	18,2	18,8	16	32,1	33,8	32,8	36,0	72	-512	-439	-531
ČR	15,0	15,0	14,9	13	30,1	32,8	34,2	32,0	-58	-35	-122	-191
Dánsko	29,6	31,0	32,2	30	47,6	47,7	48,8	40,0	138	119	112	60
Chorvatsko	27,8	29,0	28,3	20	30,8	29,3	28,7	35,0	-51	-78	-105	-162
Maďarsko	14,6	14,4	14,2	13	34,3	33,0	32,1	34,0	604	302	-59	-253
Polsko	11,5	11,7	11,3	15	43,4	44,6	45,7	45,0	-1 744	-2 155	-2 731	-3270
Rumunsko	24,8	24,8	25,0	24	25,6	25,6	26,3	26,7	-723	-1 071	-1 680	-1420
Švédsko	52,5	53,8	53,8	49	50,2	51,0	51,3	45,0	234	269	446	432
UK	7,0	8,5	9,3	15	47,9	48,2	48,3	n/a	1 517	1 202	928	290
EU	16,1	16,7	17,0	20	38,7	39,1	39,9	40,0	5 474	4 680	1 819	685

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise, www.nordicfactory.com a www.thinkstockphotos.com.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

